

Gäller för: Operation 4 Sahlgrenska, Verksamhet Anestesi-Operation-Intensivvård

Giltig från: 2026-01-21

Sahlgrenska

Giltig till: 2028-01-21

Innehållsansvar: Sandra Jennefalk, (sanca), Instruktör

Granskad av: Sandra Jennefalk, (sanca), Instruktör

Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

KAD-insättning vid vaginalurtvätt på

Op 4

Förändringar från föregående version

Justering arbetsgrupp.

Syfte

Syftet med rutinen är att tydliggöra hur KAD-sättning ska gå till väga för att minska risken för vårdskada/infektion genom att säkerställa att katetersättning sker på ett säkert och aseptiskt sätt i samband med vaginalurtvätt.

Arbetsbeskrivning

Aseptik

Aseptik innebär att produktens ursprungliga renhet bevaras, det vill säga bevara det rena rent och det sterila sterilt. Ett aseptiskt arbetssätt vid kateterbehandling innebär att kateterns sterilitet ska bevaras vid införandet i urinblåsan. För att underlätta aseptiken kan man med fördel vara två personer.

Sterilt uppdukat material

- U-set med vaginaltång och speculum
- Tvättork 5 stycken
- Urinkateter. Storlek 12 ch eller enligt ordination
- 10-ml spruta till kuffen om det inte redan finns i KAD-set.
- 2-ml spruta vid eventuell aspiration
- Sterilt vatten eller anpassad lösning för silikonkateter
- Sterilt uppduknings set alternativt operationsduk 75x75
- Steril bedövningsgel (2x10g)

Vaginalurtvätt och insättning av kateter

- Tag bort täckduken över det sterilt uppdukade materialet och håll klorhexidinlösning 1mg/ml över 3 av tvättorken. Låt 2 tvättork vara torra.

Desinfektera händerna och sätt på sterila handskar

- Undvik att osterila handskarna under arbetsgången.
- Tag fram det sterila materialet till arbetsfältet.
- För in speculumet
- Tag en torr tvättork med vaginaltången och torka ur vagina, tag därefter en klorhexidinfylld tvättork med vaginaltången och torka ur vagina med den. Upprepa sedan proceduren med en torr tvättork och en klorhexidfylld tvättork. Den 5:e och sista klorhexidinfyllda tvättorken stryker du över uretramynningen.
- Tag bedövningsgelen; droppa lite bedövningsmedel på urinrörsmynningen, placera sedan tuben med ett lätt tryck mot mynningen och spruta långsamt in resterande gel. Håll kvar sprutan (alt. en kompress) mot mynningen en stund för att förhindra att det läcker ut. Det tar 3–5 minuter för bedövningen att verka.
- Säkerställ att katetern bevarar sin sterilitet under hela proceduren genom att inte låta den vidröra patientens hud. Vid behov kan en assistent med sterila handskar hålla isär blygdläpparna.
- För försiktigt in katetern (forcera ej). Vid utbyte av urin så tänk på att föra in katetern ytterligare ett par cm efter aspiration då katetern fortfarande kan ligga i urinröret och ändå ge utbyte av urin. Om det inte kommer någon urin aspirera med en 2 ml spruta (om fortfarande inget utbyte sker kan man behöva fylla blåsan med NaCl med en 60 ml spolspruta). Vid problem kontakta urolog. Kuffa katern först när det är säkerställt att den ligger i urinblåsan och att det kommer urin.
- När katetern är kuffad och på plats kopplas uribag.

Relaterad information

Se rutinen nedan som gäller vid all KAD-insättning där vaginalurtvätt inte ska göras:

[KAD - inläggning av kvarliggande urinvägskateter och intermittent tappning av urinblåsan](#)

Kunskapsöversikt

Rutinen är i linje med Vårdhandboken som säkerställer att katetern behålls steril vid införandet i urinblåsan.

Granskare/arbetsgrupp

Sandra Jennefalk, Operationssjuksköterska/Instruktör Operation 4,
AnOpIva, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Charlotte Palmqvist, Sektionschef, Överläkare, Gynekologi och
reproduktionsmedicin Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Maria Forslund, Sektionschef, Överläkare, Gynekologi och
reproduktionsmedicin Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Operation 4 Sahlgrenska, Verksamhet Anestesi-
Operation-Intensivvård Sahlgrenska

Innehållsansvar: Sandra Jennefalk, (sanca), Instruktör

Granskad av: Sandra Jennefalk, (sanca), Instruktör

Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-1165

Version: 4.0

Giltig från: 2026-01-21

Giltig till: 2028-01-21